

Інтеграція виховних сил суспільства

Звернемося до термінологічно-понятійного словника М.Ф. Головатого, щоб правильно визначити ключове поняття нашої теми.

Взаємодія — процес налагодження контактів і зв'язків між суб'єкт-об'єктами, які зумовлюють їх взаємні зміни. У філософії поняття взаємодія використовують для визначення загальної форми зв'язку речей чи явищ у їх взаємній зміні, взаємовпливі. Причинна обумовленість є головною особливістю взаємодії, коли кожна із взаємодіючих сторін постає як причина іншої і як наслідок одночасного зворотного впливу протилежної сторони, що визначає розвиток суб'єктів (об'єктів) та їх структур. Взаємодію (інтерацію) у соціально-психологічному аспекті розуміють не лише як вплив людей одне на одного, а й як безпосередню організацію їх взаємних дій, спрямованих на досягнення спільної мети. Взаємодія у такому разі постає як систематичне, постійне здійснення дій з метою зумовлення відповідної реакції з боку інших людей. Спільне життя й діяльність, на відміну від індивідуальної, має більше обмежень щодо виявів активності-пасивності індивідів. Це змушує їх формувати й погоджувати образи «я — він», «ми – вони», координувати зусилля між ними. У процесі реальної взаємодії формуються також адекватні уявлення людини про себе, інших людей, їх групи. Взаємодія людей є головним чинником регуляції їх самооцінок і поведіння в суспільстві. У результаті такої взаємодії народжується все «соціальне», тобто суспільні відносини. У структурі взаємодії виокремлюють дві сторони: внутрішню (змістову) і зовнішню (формальну). Внутрішня сторона взаємодії — сукупність відносин особистості із соціальним середовищем, зовнішня — сукупність навичок, умінь, завдяки яким реалізуються відносини у конкретній діяльності. Розрізняють взаємодію безпосередню і опосередковану, минущу і стійку, приватну і публічну, формальну і неформальну, інституціолізовану й творчу. [3 с.59]

Згідно інших джерел *взаємодія* – взаємозв'язок між предметами у дії, їх взаємовплив, чиясь погоджена дія, взаємодопомога. [4 с. 53]

Ми вже розглянули в попередніх розділах виховну роботу яку здійснює кожен елемент системи «виховання учня ПТНЗ». Але максимальний ефект у вихованні учня можна досягти тільки у взаємодії всіх трьох елементів системи (навчального закладу. сім'ї та соціальних служб) рис.1. Це

забезпечується у єдності вимог до учня, виховних впливів та спільних дій щодо вирішення проблем у вихованні. З визначення поняття системи випливає, що всі елементи системи повинні мати спільну мету.

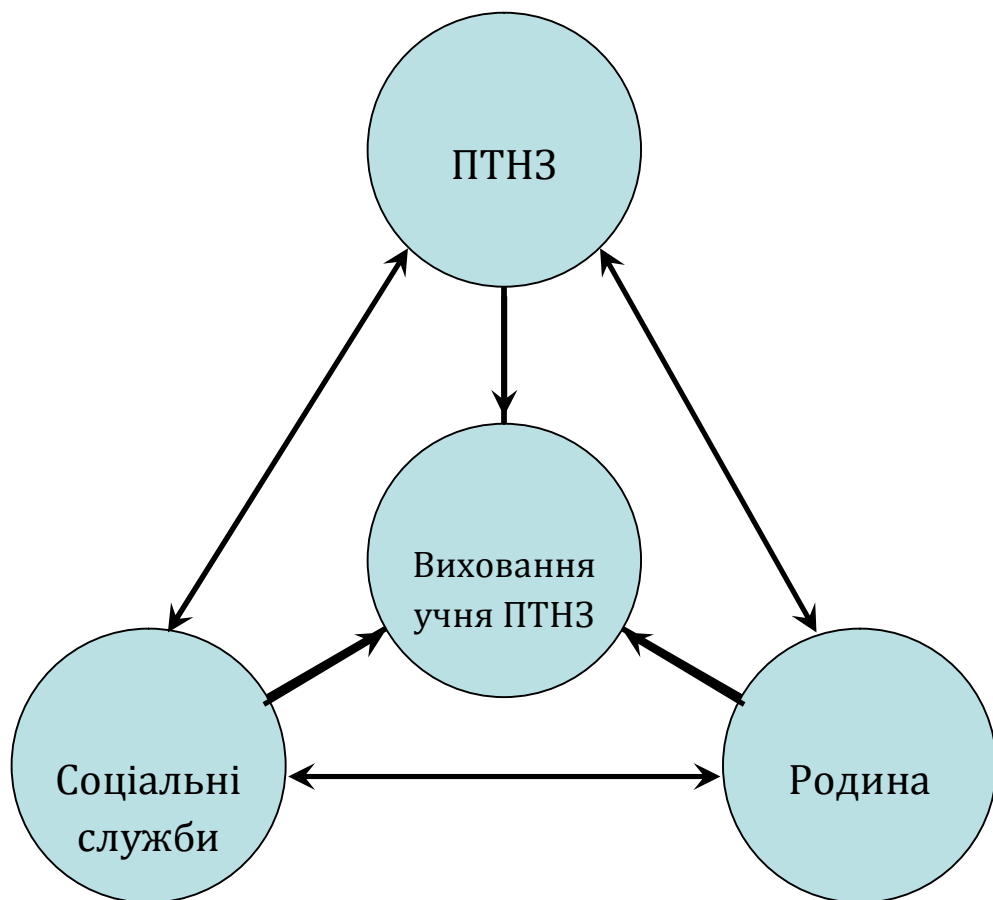

Рис.1 Система виховання учня ПТНЗ

Виховна система є частиною педагогічної дійсності і належить до педагогічних систем, у широкому розумінні вона є теоретичною концептуальною моделлю. Виховна система, що існує в конкретній установі з певним складом педагогів і учнів, є об'єкт соціальної природи, тому має соціальний характер. В основу концепції будь-якої виховної системи покладено розуміння виховання як цілеспрямованого керування процесом розвитку особистості, тому вона має психологічний характер. Отже, виховна

система — це соціокультурне утворення, складна педагогічна система, яка має соціальний і психологічний характер. [5]

Завдання виховної системи — інтегрувати усі виховні впливи в цілісний педагогічний процес, який в конкретних соціально-педагогічних умовах забезпечує реалізацію цілей і завдань виховання. У зв'язку з цим її головними функціями є; інтегрувальна, регулювальна, розвивальна. Виховній системі повинна бути притаманна цілеспрямованість, цілісність, структурність, динамізм, взаємодія із середовищем та системами нижчого і вищого порядку. [5]

Головними завданнями роботи ПТНЗ з батьками є такі:

- пропаганда педагогічних знань з метою підвищення педагогічної грамотності батьків;
- організація заходів спрямованих на оволодіння батьками системи умінь, необхідних для діяльності дитини вдома;
- гуманізація змісту та форм роботи з родиною і взаємовідносин «батьки – педагоги». [2; с. 86]

Не рідко трапляється, що батьки повністю покладаються на педагогів, щодо виховання своєї дитини. Але процес виховання буде успішним тільки за умови ефективної взаємодії педагогів та батьків.

В наш час більшість родин не володіють достатніми психолого-педагогічними знаннями, що ускладнює виконання ними конституційного обов'язку (утримання та виховання дітей). Тому класний керівник, майстер виробничого навчання повинні бути організаторами підвищення педагогічної культури батьків.

Класний керівник, майстер виробничого навчання використовує різні форми роботи з батьками, які поділяються на: індивідуальні, групові, колективні. (рис.3)

Відвідування сім'ї. Спочатку потрібно вивчити умови в яких відбувається виховання дитини в родині. Вони включають наступне:

1. Загальні відомості про родину: структура сім'ї, вік, побутові та санітарно-гігієнічні умови життя родини, матеріальне забезпечення.

2. Дані про родинне виховання: виховна спроможність батьків, психологія родинних стосунків, наявність куточка учня, режим дня, робота батьків над формуванням загальної культури дитини, розвитком її здібностей, культура дозвілля, ставлення батьків до навчального закладу.

Василь Заєц у своїй статті пропонує наступну схему співпраці ПТНЗ з батьками рис.2 [1]

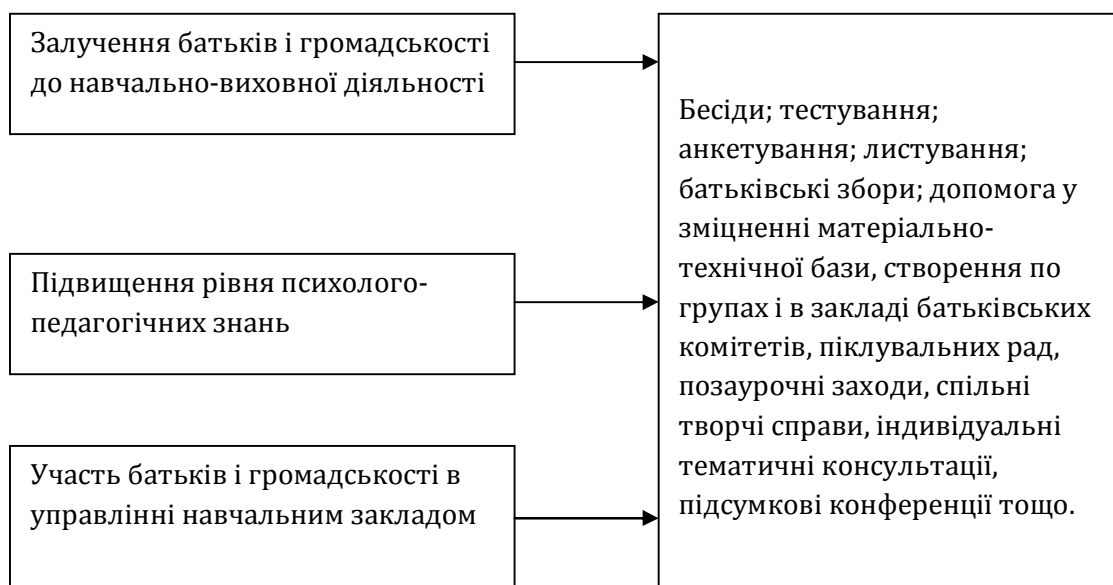

Рис. 2 Схема співпраці ПТНЗ з батьками

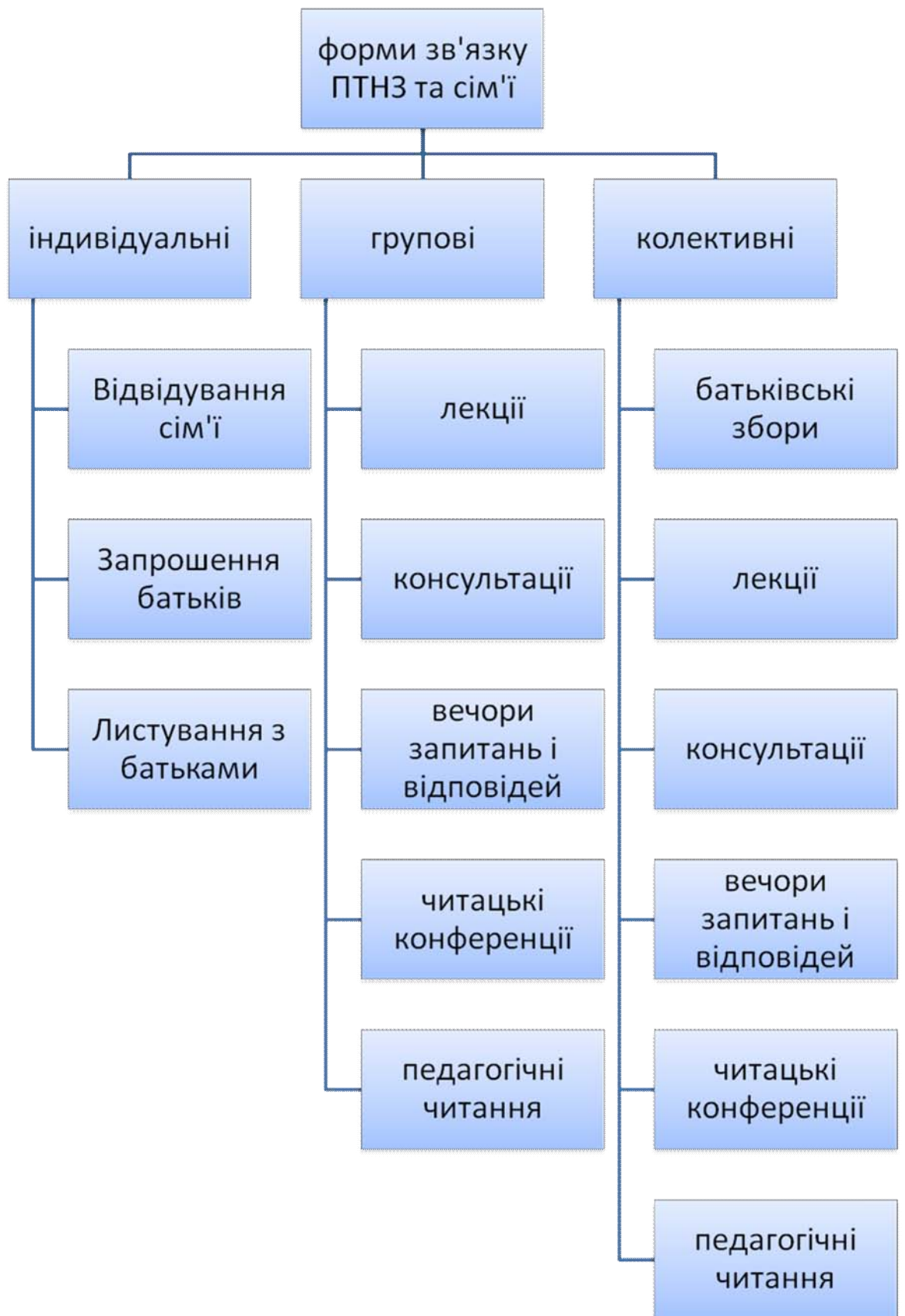

Рис. 3 Формы зв'язку ПТНЗ та сім'ї

Література:

1. Закон України « Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю». Електронний ресурс// Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>.
2. Рибальченко І.М. «Вас призначено класним керівником». Х.: Вид. Група «Основа», 2007. – 192 с.
3. Соціальна політика і соціальна робота: Термінологічно-понятійний словник / М.Ф. Головатий, М.Б. Панасюк. – К.: МАУП, 2005. – 560 с.
4. Сучасний тлумачний словник української мови: 60000 слів/ за редакцією В.В. Дубічинського – Х. ВД «Школа» 2009 – 832с.
5. Хомич Л. Виховна система сучасного професійного навчального закладу // Професійно-технічна освіта – №2, 2008 – с. 31-33.